

Nye vandhaner i lufthavnen giver gevinst på både CO₂ og bundlinje

Intelligente vandhaner sparer millioner i Københavns Lufthavne. Hvert armatur kan spare 900 kr. om året i unødigt vand- og energiforbrug. 24% mindre vandforbrug og 66% mindre varmt vand viser en test, der indtil nu har fået lufthavnen til at skifte 250 vandhaner i Terminal 2 samt i administrationsbygningen.

Hver dag besøger næsten 70.000 gæster Københavns Lufthavn. Langt de fleste med et besøg af en varighed, der også kræver et besøg på toiletet og at vaske hænder under en af de 4000 vandhaner i lufthavnen. Man behøver ikke være Einstein for at reg-

det var en positiv overraskelse for os, at der var så meget at hente på noget så simpelt som at skifte en vandhane, forklarer energichef Niels Hunderup, der er ansvarlig for at sikre, at Københavns Lufthavne udfører energibesparelser på 17 GWh inden 2020 - selv-

- Vi har dokumenteret 900 kr. om året i besparelse per armatur. Det betyder, at en ny vandhane er tjent hjem på under 2 år.

Niels Hunderup, energichef i Københavns Lufthavne

ne ud, at her løber der virkelig mange liter vand gennem systemet. En intelligent vandhane, der både kan spare på vandet og kun bruge koldt, når det kræves, kan derfor give enorme besparelser - potentielt over 3,6 mio. kr. om året viser en netop afsluttet test.

- Københavns Lufthavne har et konkret mål om at mindske CO₂-udledningen. Det betyder, at vi har stort fokus på at lave energibesparelser i vores eksisterende infrastruktur. Vi har kigget på energibesparelser overalt, så

om antallet af passagerer vokser, og lufthavnen udvider sine kvadratmeter.

Selve testen er gennemført i Terminal 2, hvor der er udskiftet armaturer på 12 håndvaske på et af de mest travle toiletter. Udgangspunktet var et miks af både 1- og 2-grebs-armaturer, og resultatet var meget positivt: ca. 1.500 kr. i årlig besparelse per 2-grebs-hane og tilsvarende ca. 900 kr./året, når der blev testet op mod en moderne 1-grebs-hane. Testen blev foretaget over 28 dage, men

Københavns Lufthavne

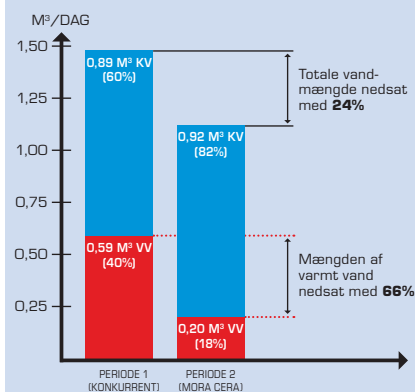
FAKTA OM KØBENHAVNS LUFTHAVNE:

Ca. 70.000 gæster/dagen
Ca 4.000 vandhaner
Vandforbrug: 192.000 m³/år
= ca. 13,4 mio. kr./året

Forventet besparelse:

3,6 mio. kr./året total
2,5 kr./vandhane pr. dag
(ift. til 1-grebs-armaturer)
= 900 kr. om året

4,1 kr. /vandhane pr. dag
(ift. til 2-grebs-armaturer)
= 1.500 kr. om året

Både energirådgiver Claus Jønsson, FM Mattsson Mora Group Danmark, og energichef Niels Hunderup, Københavns Lufthavne, kan glæde sig over et resultat, der viser at de nye berøringsfrie armaturer 9000E fra FM Mattsson tjener sig hjem på rekordtid - projektet dokumenterer en tilbagebetalingstid på under to år.

i lufthavnen er der dagligt et meget jævnt forbrug, så der behøves ikke langvarige testperioder.

- Vi startede med at sætte målere op for at dokumentere det nøjagtige vandforbrug på håndvaskene. Efter 14 dage skiftede vi de eksisterende armaturer ud med et miks af elektroniske FM Mattsson-vandhaner og et-grebs armaturer med såkaldt koldstart. Og ret hurtigt tegnede der sig et mønster af meget store besparelser, siger energirådgiver Claus Jønsson fra FM Mattsson Mora Group Danmark, der er firmaet bag de svenske vandhaner Mora og FM Mattsson samt danske Damixa. Det svenske moderselskab fejrer i år 150 års fødselsdag og det er netop nogle af de unikke teknikker herfra, der nu viser deres værd i Københavns Lufthavne.

Haner eliminerer unødigt spild

Resultaterne er yderst markante - den totale vandbesparelse er på 24%, mens det varme vand er reduceret med hele 66%. Og det er immervæk til at tage og føle på, når lufthavnens totale energiforbrug svarer til forbruget i en by som Ringsted.

- Vi har dokumenteret 900 kr. om året i besparelse per armatur. Det betyder, at en ny vandhane er tjent

hjem på under 2 år, siger Niels Hunderup. Efterfølgende har lufthavnen købt 250 nye vandhaner og udskiftet armaturer i administrationsbygningen samt på de store toiletter på begge sider af sikkerhedszonen. Også her bliver forbruget fulgt tæt, for at kunne vurdere om investeringen her kan betale sig og har samme korte tilbagebetalingstid:

- Vi har en politik om, at energiprojekter, der har en tilbagebetalingstid på under 3 år, som udgangspunkt skal igangsættes og gennemføres. Derfor er det også nødvendigt for os med veldokumenterede og gennemtænkte tests, hvor rapporter nøje dokumenterer resultatet, uddyber Niels Hunderup og pointerer, at det er energibesparelsen, der er det primære for lufthavnen. Selvom vandforbruget med en total på ca. 13,4 mio. kr. om året udgør en mindre del af det totale energiforbrug, er det vigtigt for lufthavnens mål om max 1,0 kg udledt CO₂ pr passager i 2020, at der er kigget på og inkluderet alle tænkelige parametre. I øvrigt bliver ca. halvdelen af vandforbruget solgt videre til lufthavnens lejere, så også derfor er det vigtigt for Københavns Lufthavne at være ansvarlige og med til at holde lejernes omkostninger nede.

Om FM Mattsson Mora Group Danmark:

FM Mattsson Mora Group, der er Nordens førende producent af armaturer, sælger, fremstiller og produktudvikler vandhaner og termostater under de stærke og veletablerede varemærker FM Mattsson, Mora Armatur og Damixa. Koncernen har produktion i både Danmark og Sverige, hvor en topmoderne fabrik har fremstillet armaturer i over 150 år. I 2015 omsatte FM Mattsson Mora Group for over 1,1 mia. SEK og havde ca. 550 ansatte.

Danske Damixa blev grundlagt i 1932 og producerer fortsat danskdesignede vandhaner på fabrikken i Odense. Virksomheden er en førende leverandør på det danske marked for armaturer og bruseløsninger og dækker de fleste behov til private og offentlige bygninger.

For yderligere information kontakt venligst:

FM Mattsson Mora Group Danmarks projekt- og energirådgiver Claus Jønsson kontaktes på tlf. 43 43 13 43.